

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

МУКАЧЕВО
27 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ

УДК 373.3/.5.015.31:159.923(477)(043.2)

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 29 вересня 2023 року)*

Рецензенти:

Кіліченко Оксана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ).

Кравченко Тетяна Миколаївна, PhD, доктор філософії в галузі Освіта/Педагогіка, викладач кафедри англійської мови, літератури та методики іноземних мов, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Ганна Василівна.

H74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (27 вересня 2023 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 130 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-3), Недосека І. Р. (ПО-2), Нестерук А. А. (ПО-2), Чорноморець А. О. (ПО-2), Сарканич К. В. (ПО-4), Мороз М. В. (ПО-21сп).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Гончарук Н.В. здобувачка вищої освіти
спеціальності 013 «Початкова освіта», група ПО-2
Мукачівського державного університету
Науковий керівник:
к.п.н., доц. Брижак Н.Ю.

ТЕАТРАЛЬНО-ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ НОВОГО ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ В НУШ

Сучасне сьогодення спрямоване на розвиток, формування та успішне становлення особистості здобувача початкової освіти. Основним фактором цього процесу є ефективна взаємодія вчителя та учня, яка висвітлюється у Законах України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», в Національній та Європейських рамках кваліфікації, Концепції Нової української школи тощо. Для педагога важливо знайти індивідуальний підхід до дитини, ввести її в освітній процес, стимулювати засвоєння учнем відповідних знань, розвивати здібності. Налагодити дружні стосунки, успішно взаємодіяти учителеві та учневі допоможе організація театралізованої діяльності, адже це спільна продуктивна робота, яка потребує постійного спілкування, обговорення ідей, творчої кропіткої праці та, як результат, отримання мистецького продукту, насолоди від виконаного завдання.

У сучасних наукових дослідженнях багатьох вчених (Л. Вегнер, Г. Костюшко, Н. Нечай, В. Шахрай) визначено, що театралізована діяльність має величезні можливості для збагачення та розкриття творчого потенціалу дітей. Проблеми застосування театру в освітньому процесі школи порушували Я. А. Коменський, О. Макаренко, В. Сухомлинський, С. Русова та ін.. Використання театрального мистецтва як ефективного засобу взаємодії вчителя та учня висвітлено у працях Л. Артемової, М. Барахтян, О. Головенко, О. Губа, А. Капська, Р. Короткова, Г. Костюшко, А. Троцько, С. Швидка та інші. Вони розглядають театральне мистецтво як засіб удосконалення творчого потенціалу вчителя, його педагогічної майстерності та гармонійного особистісного розвитку. Використання театрально-ігрової діяльності дозволяє розвивати почуття, глибокі переживання дитини, долучають її до духовних цінностей, формує базові цінності особистості.

Мистецтво театру – це органічне поєднання музики, танцю, риторики, акторської майстерності, живопису, яке інтегрує в єдине ціле засоби виразності, які можуть бути в арсеналі окремих мистецтв, тим самим, сприяє створенню умов для

виховання цілісної креативної особистості дитини, здійсненню мети сучасної освіти. Дитинство кожного з нас проходить в світі рольових ігор, які допомагають дитині оволодіти правилами і законами дорослих людей. Кожна дитина грає по-своєму, проте всі намагаються копіювати в своїх іграх дорослих,любимих героїв, бажаючи бути подібними до них.

Я. А. Коменський підкреслював, що здібності повинні розвиватися за допомогою наук і мистецтв; що повинно бути більше дозвілля, радощів і міцного успіху, щоб діти вчилися всьому із задоволенням; щоб учні: «... граючи і жартуючи, могли бути доводимі до вищих меж знання» [2, с.365]. Він розробив цілісну систему підручників, серед яких дидактична п'єса «Школа-гра» - ілюстрація в особах до його знаменитого енциклопедичного твору «відкриті двері мов». Він вводив мистецтво театру в педагогічну практику, залучав до процесу «драматизації» учнів і створював тим самим особливе естетико-педагогічне середовище навчального заняття.

Театральне мистецтво – це специфічний вид мистецької діяльності який поєднує в собі можливості багатьох художньо-зображувальних засобів експресії, створює образи, розвиває мовлення, мислення, регулює поведінку тощо [1, с.42].

Театралізована діяльність дозволяє вирішувати багато педагогічних завдань, вона є динамічним феноменом демонстрації творчості учнів, її розвиток проявляється насамперед у виникненні нових сюжетів, які втілюються у певних подіях образних відтворень задумів. Вона включає в себе ряд компонентів, які не лише урізноманітнюють навчальну діяльність, але й сприяють кращій та легшій формі подання важкого матеріалу. Це в свою чергу в майбутньому підвищує рівень засвоєння молодшими школярами великої кількості інформації (див. рис.1)

Рис. 1. Змістові компоненти театралізованої діяльності

Використання театралізовано-ігрової діяльності в освітньому процесі початкової школи проявляється у постановці гри-драматизації за сюжетами відомих оповідань, казок; ігор-імпровізацій, в яких молодші школярі мають змогу проявити себе, власний характер, висловлювати та обґрунтовувати свою думку. У класі є можливість робити постановки різних видів театрів (ляльковий театр, тіньовий театр, театр природи, театр на ландграфі, театр одного актора та ін.), тривалість яких може бути від кількох хвилин до всього уроку або демонструватися у позаурочний час.

Придумавши цікавий для учнів сюжет уроку, педагог зможе вдало здійснити поставлену мету й тактику уроку, враховуючи специфіку внутрішнього світу

здобувачів початкової освіти та їх творчий потенціал. Адже тільки розкриття творчих здібностей учнів дає можливість найбільш повно розвинути культуротворчу особистість дитини, визначивши цим його місце в педагогічному процесі школи та суспільстві.

Таким чином, педагог в своїй діяльності зможе створити відповідний емоційний супровід заняття, що в подальшому буде сприяти створенню особливих взаємостосунків з позиції партнерства, співробітництва та співтворчості, для того, щоб учень дійсно міг стати самоцінністю шкільного освітнього процесу.

Список використаних джерел:

1. Барановська І. Театр ляльок у початковій школі: навчально-методичний посібник. Вінниця, 2019. 170 с.

2. Коменський Я. А. Велика дидактика. Історія зарубіжної педагогіки та філософія освіти. Хрестоматія. Упоряд. А. В. Духавнева, Л. Д. Сплярєнко. Ростов-на-Дону: Фенікс, 2000. 480 с.

Горецька І. С., здобувачка вищої освіти
спеціальності 013 Початкова освіта ПО-2м(з)
Мукачівського державного університету
Науковий керівник:
доктор філософії Томашевська М. О.

СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Нова соціокультурна ситуація і вимоги суспільства до особистості доводять, що сучасне покоління дітей поступово зіткнеться з необхідністю оволодіти наукою виживання на основі розвитку соціально-психологічних засобів пристосування до різноманітних, в тому числі й екстремальних життєвих ситуацій. Адаптація молодших школярів є комплексним явищем їх соціального буття, універсальною властивістю, яка забезпечує засвоєння дітьми соціально корисних стандартів поведінки, ціннісних орієнтацій, гармонізацію взаємозв'язків з новим соціальним середовищем. Здобувачі початкової освіти мають практикуватися у входженні до соціального середовища, розвивати в собі мобільність, гнучкість поведінки, адаптивні механізми.

У психолого-педагогічній літературі проблема адаптації вивчалась на різних рівнях – від розкриття змісту самої дефініції (Ф. Березін, В. Казначеев) до виявлення особливостей її прояву у різноманітних видах діяльності (В. Мерлін, Я. Стреляу) та чинників, які детермінують цей процес у тих чи інших умовах (О. Мороз, М. Раттер). Проблемам соціальної адаптації і дезадаптації особистості присвятили свої наукові доробки К. Абульханова-Славська, Г. Балл, Ф. Березін, М. Боришевський, Л. Дзюбко та ін. Питання профілактики дезадаптації особистості в умовах навчального закладу

ЗМІСТ

Бойко Ю. Р., Пасько К. М. Синдром емоційного вигорання як психологічний феномен.....	3
Боршош Є. І. Товканець О.С. Здобувач освіти і вчитель в умовах інклюзивної освіти в початковій школі.....	4
Виндюк М.С., Фаловська І.Д. Проблеми впровадження інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти.....	7
Габовда М. І, Товканець Г.В. Колективна творча справа у формуванні соціальних компетентностей учнів молодшого шкільного віку.....	9
Гичка І. А., Товканець Г. В. Сучасні підходи до визначення поняття інтеграції в початковій школі	11
Глиба Е.М., Король Н.В., Соціалізація дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі.....	13
Гончарук Н.В., Брижак Н.Ю. Театрально-ігрова діяльність як один із засобів реалізації нового державного стандарту в НУШ.....	17
Горецька І. С., Томашевська М. О. Соціальна адаптація молодших школярів як педагогічна проблема...	19
Губаль Г. Ю., Човрій С. Ю.	21

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>